

- 42.— PHILIPPSON, A., Die Erdbeben von Zante. *Peterm. Mitteilungen*, **39**, Gotha 1893. S. 215 - 218.
- 43.— PHILIPPSON, A., Die diesjährige Erdbeben in Lokris. *Verhandlungen der Ges. f. Erdkunde zu Berlin*, **21**, Berlin 1894. S. 332 - 334.
- 44.— PHILIPPSON, A., La tectonique de l'Egéeide. *Annales de Géographie*. N° 32, Paris 1898, p. 112 - 141.
- 45.— SCHMIDT, J., Studien über Vulkane und Erdbeben. 2 Aufl. Leipzig 1881.
- 46.— SEIDLITZ, W. v., Diskordanz und Orogenese der Gebirge am Mittelmeer. Berlin 1931.
- 47.— SIEBERG, A., Das Korinther Erdbeben vom 22 April 1928 in seinen Beziehungen zu den Erdbeben und dem geologischen Aufbau des östlichen Mittelmeergebietes. *Abdruck aus Jenaische Zeitschr. f. Naturwissenschaft*, **64**, Neue Folge, **57**, Jena 1928. S. 1 - 20.
- 48.— SIEBERG, A., Ein Beitrag zur Statik der Erdbeben. *Prakt. de l'Acad. d'Athènes*, **4**, Athènes 1929. S. 149 - 161.
- 49.— SIEBERG, A., Geologie der Erdbeben, *Handbuch d. Geophysik*. Lief. 2, **4**, Berlin 1930.
- 50.— SIEBERG, A., Untersuchungen über Erdbeben und Bruchschollenbau im östlichen Mittelmeergebiet. *Denkschriften der Medizinisch - Naturwissenschaftlichen Gesellschaft zu Jena*. Achtzehnter Band. 2 Lieferung. Jena 1932.
- 51.— SIEBERG, A., Erdbebengeographie. *Handb. d. Geophysik*. Lief. 3, **4**, Berlin 1932.
- 52.— ΣΚΟΥΠΗΟΣ, ΤΗ., Die zwei grossen Erdbeben in Lokris am 8/20 und 15/27 April 1894. *Zeitschr. d. Ges. für Erdkunde zu Berlin*, **29**, Berlin 1894. S. 409 - 474.
- 53.— STILLE, H., Oro - und epirogenetische Bewegungen der Erdkruste im Zusammenhang mit der Seismizität Zentralasiens und Norddeutschlands. *Académie des Sciences de l'U.R.S.S. Publications de l'institut séismologique*. N° 32 Leningrad, 1933. S. 97 - 116.
- 54.— VOREADIS, G., Le tremblement de terre de l'Eubée septentrionale du 11 et 13 Septembre 1931. *Publications du Service géologique de Grèce*. N° 21, Athènes 1932.— ΒΟΡΕΑΛΗΣ, Γ., Αί σεισμικαί δονήσεις τῆς Βορείου Εὐβοίας τῆς 11 καὶ 13 Σεπτεμβρίου 1931. Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Γεωλογικῆ Ὑπηρεσίας Ἑλλάδος. Δημοσιεύματα τῆς Γεωλογ. ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος, ἀρ. 21. Ἀθῆναι 1932.

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ.— Μελέτη τοῦ σιτηρεσίου ἐργατικῶν οἰκογενειῶν μικροῦ εἰσοδήματος τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν περίοδον 1938-1939, ὑπὸ Γεωργίου Λογαρά¹. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Ἰωαννίμογλου.

Αἱ στατιστικαὶ παραγωγῆς, εἰσαγωγῆς καὶ καταναλώσεως τροφίμων ἐνὸς κράτους, πολὺ ὀλίγον καταδεικνύουν τὴν κατάστασιν διατροφῆς τοῦ λαοῦ του, διὰ δύο λόγους. Πρῶτον διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ πόσον ποσοστὸν διατίθεται διὰ τὴν διατροφήν τῶν ζώων καὶ δεύτερον, διότι ἡ κατανάλωσις δὲν εἶναι ὁμοιομερῆς

¹ Ἀνεκοινώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1942.

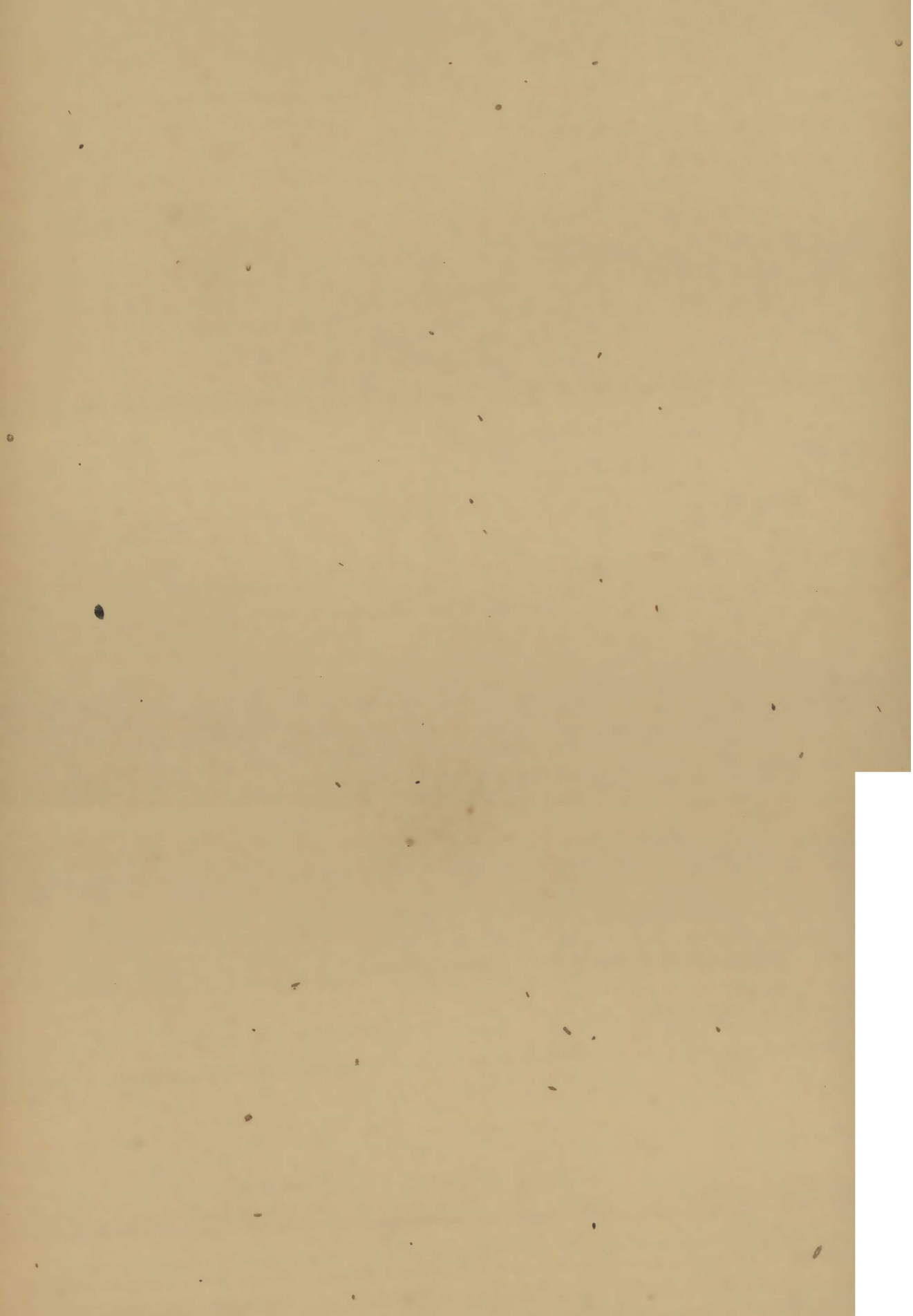
ὕφ' ὅλου τοῦ πληθυσμοῦ. Οἰκονομικοὶ καὶ ἄλλοι λόγοι προσδιορίζουν τὴν κατανάλω-
σιν διαφόρων τροφίμων καὶ ἰδίως τῶν πολυτιμοτέρων εἰς τὰς διαφόρους κατηγορίας
τοῦ πληθυσμοῦ. Διὰ τοῦτο τοιαύτη μελέτη δέον νὰ γίνεταί ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν
μελέτην τοῦ σιτηρεσίου τοῦ πληθυσμοῦ.

Κατωτέρω δίδομεν τὴν μέσην κατανάλωσιν τροφίμων κατὰ τὴν τριετίαν
1936 - 1938 εἰς χιλιάδας τόννους συμφώνως τῇ ἐπισήμῳ στατιστικῇ

Εἶδος	Ποσότης εἰς τόννους	Λεύκωμα εἰς τόννους	Λίπος εἰς τόννους	Ὑδατάνθρακες εἰς τόννους	Θερμίδες
Σιτηρὰ	1.500.000	155.200	16.200	998.200	4.879.500.000.000
Ὕσπρια	67.800	11.119,2	339	30.306,6	201.027.000.000
Ὕρουζα	34.500	2.173,5	172,5	26.289	118.266.000.000
Γεώμηλα	160.200	2.403	1.121,4	33.161,4	147.063.600.000
Ἕλαιον	109.200		104.744,64		974.173.200.000
Ἕλαιαι	22.100	707,2	8.751,6	1.900,6	92.157.000.000
Σταφίς	80.100	1.041,3	560,7	52.866	229.005.900.000
Σῦκα	11.100	310,8	88,8	6.438	28.504.800.000
Σάκχαρις	75.600	226,8		72.878,4	299.678.400.000
Κρέας	139.800	26.562	8.388	559,2	147.349.200.000
Γάλα	74.500	2.235	2.235	3.523,85	45.147.000.000
Τυρὸς	61.200	16.524	17.074,8	979,2	226.440.000.000
Βούτυρον	5.900	35,4	4.820,3	29,5	45.099.600.000
Πουλερικά	15.000	2.925	195	75	14.205.000.000
Κόνικλοι	1.400	285,6	16,8	9,8	1.352.400.000
Μαργαρίνη	200	0,86	161	0,8	1.504.200.000
Γαλακτ. ἄλευρα	100	28	13	43	420.000.000
Κρέατα παρασ.	100	20	8	—	160.000.000
Ῥά	34.100	4.156,79	3.894,62	225,06	54.116.700.000
Βακαλάος	30.000	21.000	600		90.000.000.000
Χαβιάρι	500	115	60	45	1.125.000.000
Ἰχθυέλαια	3.200		2.960		27.526.000.000
Λαχανικά	469.000	4.690	469	28.140	135.541.000.000
Ρέγγες	12.000	2.280	1.800	120	25.800.000.000
Σύνολον	2.907.600	254.039,45	174.674,16	1.255.790,41	7.785.162.000.000

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος ἡ μέση κατανάλωσις εἰς θερμίδας κατὰ
κάτοικον ἀντιστοιχεῖ εἰς 2907 ἡμερησίως, ἂν ὑπολογίσωμεν δὲ κατὰ καταναλωτικὴν
μονάδα, τότε ἡ κατανάλωσις εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερα προσεγγίζουσα τὰς 3633 θερ-
μίδας ἡμερησίως. Τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν πραγματικό-
τητα ὡς δεικνύει περαιτέρω ἡ παροῦσα ἡμῶν μελέτη.

8	A	6	4.6	53.8	39.9	374.3	2162
9	Λ	6	4.8	44.6	64.2	302.6	2144
10	M	5	4.12	85.8	9.9	364.4	2773
11	Σ	5	3.75	45.0	71.2	243.8	1892
12	Λ	7	5.4	65.9	63.4	371.9	2612
13	Π	4	2.82	66.8	75.1	444.2	2782
14	Π	8	5.5	84.9	79.2	496.6	3118
15	T	7	6.2	42.8	52.5	290.3	2028
16	Δ	5	3.45	76.9	77.5	387.0	2595
17	Σ	8	6.25	49.1	35.6	249.3	1603
18	A	9	7.92	50.1	52.2	220.4	1599
19	Π	5	3.65	73.3	89.6	317.1	2470
20	K	6	4.6	81.9	63.3	341.6	2360
21	K	6	4.2	65.5	92.9	336.2	2508
22	Π	6	4.6	57.9	83.4	283.0	2172
23	B	4	2.9	45.8	44.2	325.6	1980
24	Π	4	3.92	95.5	119.4	344.0	2942
25	M	7	7.92	80.5	85.5	515.1	3227
26	K	9	6.6	44.3	29.4	280.0	1636
27	Σ	7	6.3	82.5	73.6	346.9	2391
28	Γ	8	4.75	80.0	55.8	346.1	2191
29	Γ	6	5.2	85.7	58.7	355.1	2534
30	T	5	3.45	45.4	64.0	290.0	2390
31	B	5	3.75	91.1	107.2	354.2	2991
32	T	6	4.35	36.3	19.8	255.5	1393
33	Π	5	3.72	37.6	42.8	262.3	1643
34	E	8	5.82	56.4	57.3	364.2	2255
35	Π	4	3.6	42.34	16.4	292.30	1562
36	K	4	3.5	46.56	45.72	229.9	1500
37	M	4	3.25	70.6	86.1	279.4	2212
38	Π	5	3.82	62.9	33.0	203.0	1778
39	N	7	6.1	59.0	43.6	268.2	1678
40	A	8	7.5	83.11	60.23	428.17	2899
41	I	3	2.4	99.0	56.3	504.0	2479
42	A	12	10.4	66.7	39.2	381.1	2121
43	T	5	3.62	68.19	52.41	495.14	2870
44	T	5	4.6	64.59	37.43	325.62	2000
45	K	5	3.34	42.83	47.13	323.7	1918
46	E	4	3.32	24.37	17.74	218.19	1158
47	K	6	4.95	65.72	61.66	372.11	2554
48	M	7	6.4	89.08	90.42	424.7	2739
49	B	5	3.37	54.65	57.24	420.25	2433
50	B	5	3.55	62.90	52.0	353.73	2192
51	N	7	5.32	64.5	42.5	393.0	2304
52	A	5	4.5	77.3	80.6	482.0	3032
53	M	4	2.92	53.6	84.2	285.0	2104
54	Π	4	2.75	154.8	116.6	433.9	3055
55	Π	8	6.35	63.8	49.4	485.0	2726

Τεχνική.—Ἡ μέθοδος τῆς συλλογῆς τοῦ ὑλικοῦ ἔχει ὡς ἀκολούθως. Μεταβαίνει τις εἰς τὴν ἐξεταστέαν οἰκογένειαν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα καθημερινῶς καὶ ζυγίζει κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τὰ ὑπάρχοντα ἀποθέματα τροφίμων. Καθ' ἐκάστην δὲ κατόπιν ἡμέραν ζυγίζει καὶ καταγράφει τὰ ἀγοραζόμενα τρόφιμα. Καταγράφονται ἐπίσης τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας καὶ παραλλήλως τὸ φύλον καὶ ἡ ἡλικία ἐκάστου. Προσέτι καταγράφονται οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες ἐξ ἐκάστου γεύματος. Πάντα ταῦτα μετὰς ἀραιομένως ἐκ τῆς καθημερινῆς συναντήσεως καὶ ἐπαφῆς πληροφορίας περὶ εἰσοδήματος, ἐνοικίου, χρεῶν, κλπ. μαγειρεύματος, ὠρῶν γευμάτων, καλοῦ νοικοκυριοῦ ἢ ὄχι, καταγράφονται εἰς εἰδικὰ βιβλιάρια. Εἰς τὸ τέλος τῆς ἐβδομάδος ζυγίζονται τὰ ἐναπομείναντα τρόφιμα. Εἰς τὰς πλέον τακτικὰς οἰκογενείας ζυγίζονται ἔτι καὶ τὰ ἀπορρίματα λαχανικῶν κλπ. Ἡ ἀνωτέρω σχετικῶς ἀπλῆ μέθοδος εἶναι ἡ χρησιμοποιομένη ἐν Μεγάλῃ Βρεττανίᾳ. Ἡ περίοδος τῆς μιᾶς ἐβδομάδος δίδει τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα ἐν συγκρίσει μετὰς διαρκείας μηνῶς κλπ, διὰ λόγους τοὺς ὁποίους περιέγραψεν ὁ Cathcart¹ Ἡ καθημερινὴ ἐπαφὴ εἶναι ἐκείνη ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ πεισθῇ ὁ ἐρευνητὴς κατὰ πόσον ἡ νοικοκυρὰ λέγει ἢ ἀποκρύπτει τὴν ἀλήθειαν. Διὰ τοῦτο ἡ μέθοδος τοῦ ἐρωτηματολογίου ἥτις ἐχρησιμοποιήθη ἀλλαχοῦ δὲν εἶναι ἀξιόπιστος διὰ τὰς ἡμετέρας συνθήκας.

Αἱ μελετηθεῖσαι οἰκογένειαι ἀνήκον εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Ἀμπελοκήπων καὶ δὴ παρηκολουθοῦντο ὑπὸ τῆς Προτύπου Ὑγειονομικῆς Ὁργανώσεως Ἀμπελοκήπων.

Ὑπολογισμὸς τῶν ἀποτελεσμάτων.—Πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς θρεπτικῆς ἀξίας τῶν σιτιῶν ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν τοὺς πίνακας König². Εἰς τινὰ σιτία μὴ ὑπάρχοντα εἰς τοὺς ἀνωτέρω πίνακας ἐλήφθησαν αἱ τιμαὶ τοῦ πίνακος τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Γραφείου ζωϊκῆς διατροφῆς τῆς Μεγάλης Βρετανίας³. Διὰ μερικὰ ἑλληνικὰ σιτία ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχουσῶν ἀναλύσεων ὑπελογίσσαμεν τὰς θερμίδας. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑφίστανται διαφορὰ εἰς τὰς τιμὰς τῶν διαφόρων πινάκων δι' ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σιτίον ἢ σημασία ὅμως τῶν ἐν λόγῳ διαφορῶν δὲν εἶναι μεγάλη εἰς τὴν μελέτην σειρᾶς σιτηρεσίων. Οἱ Bigwood καὶ Roost⁴, τὸ 1934, προσδιώρισαν τὴν ἑκατοστιαίαν διαφορὰν εἰς τὴν κατὰ μέσον ὄρον σύνθεσιν (λεύκωμα, λίπη, ὑδατάνθρακες, θερμίδες) 19 σιτηρεσίων ἐργατικῶν οἰκογενειῶν τοῦ Βελγίου, χρησιμοποιοῦντες 7 διαφόρους πίνακας καὶ εὔρον ὅτι ἡ διαφορὰ εἶναι ἀσήμαντος ἐν συγκρίσει μετὰς διαφορὰς εἰς τὴν κατὰ μέσον ὄρον σύνθεσιν σιτηρεσίων διαφόρων κοινωνικῶν ομάδων.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν καταναλωτικῶν μονάδων ἐχρησιμοποιήσαμεν τὴν κλίμακα K. T. E.⁵

Διὰ τὸ ποσοστὸν τῶν ἀπορριμμάτων ἐκάστου σιτίου κατηρτίσαμεν πίνακα ἐκ σχετικῆς μελέτης τῶν ἐνταῦθα συνθηκῶν καθόσον αἱ ὑπὸ ξένων συγγραφέων διδόμεναι

τιμαὶ δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς ἡμετέρας συνθήκας· π.χ. τὸ ποσοστὸν ὀστέων τοῦ

ἀγοραζομένου κρέατος εἶναι πολὺ μεγαλύτερον ἐν-
ταῦθα ἢ ἀλλαχοῦ.

ΠΙΝΑΞ II

Θερμίδες κατὰ Κ.Μ. ἡμερησίως.

Ποσὸν	Ἀριθ. Οἰκογενειῶν
1100-1500	3
1500-1750	6
1750-2000	7
2000-2250	9
2250-2500	11
2500-2750	6
2750-3000	9
3000-3250	3
3250-3500	1

Ἀποτελέσματα.—Εἰς τὸν πίνακα I δίδεται ἡ ἡμερησία κατανάλωσις κατὰ καταναλωτικὴν μονάδα εἰς λεύκωμα, λίπος, ὕδατάνθρακας καὶ θερμίδας.

Θερμίδες.—Ὁ πίναξ II δεικνύει τὴν ἡμερησίαν κατατάλωσιν εἰς θερμίδας κατὰ Κ.Μ.

Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου προκύπτει ὅτι εἰς 16 οἰκογενεῖας ἡ ἡμερησία κατανάλωσις ἦτο κατωτέρα τῶν 2.000 θερμίδων κατὰ Κ.Μ. Ἦτοι περίπου 30% ὑπεσιτίζοντο κατὰ μικρότερον βαθμὸν. Τὰ ὑπόλοιπα 34% ἐσιτίζοντο κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐπαρκῶς.

Ἐκ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν θερμίδων τὰ 8,6-20% προέρχονται ἐκ τοῦ λευκώματος, 13,0-36% ἐκ τοῦ λίπους καὶ 51,0-80% ἐκ τῶν ὕδατανθράκων.

Λεύκωμα.—Ὁ πίναξ III δεικνύει τὴν ἡμερησίαν κατανάλωσιν εἰς λεύκωμα κατὰ

ΠΙΝΑΞ III

Ἀριθ. οἰκογενειῶν	Γραμ. Λευκ. κατὰ Κ.Μ. ἡμερησίως
20-30	1
30-40	2
40-50	11
50-60	9
60-70	12
70-80	6
80-90	9
90-100	4
100-160	1

Κ.Μ. Τὸ ποσὸν τοῦ προσλαμβανομένου λευκώματος μόνον εἰς 16 οἰκογενεῖας παρουσιάζει ἀνεπάρκειάν τινα. Εἰς τὰς λοιπὰς οἰκογενεῖας παρουσιάζεται ἀνεπάρκεια ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ποσοστὸν τοῦ λευκώματος ζωϊκῆς προελεύσεως ἔναντι τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τοῦ λευκώματος. Τὴν κυρίαν πηγὴν τοῦ λευκώματος φυτικῆς προελεύσεως εἰς τὰς μελετηθείσας οἰκογενεῖας ἀποτελοῦν τὰ δημητριακὰ καὶ δὴ ὁ ἄρτος κατὰ δεύτερον δὲ λόγον τὰ ὄσπρια. Τοῦ δὲ λευκώματος ζωϊκῆς προελεύσεως κυρία πηγὴ εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ ἰχθύες, κατὰ δεύτερον λόγον, τὰ προϊόντα τοῦ γάλακτος ὡς ὁ τυρὸς καὶ ἡ γιουρτή εἶτα δὲ τοῦ κρέατος.

Γάλακτος γίνεται μικρὰ χρῆσις. Εἰς τινὰς οἰκογενεῖας κρέας δὲν συμπεριλαμβάνετο εἰς τὸ σιτηρέσιον τῆς ἐβδομάδος, εἰς ἄλλας δὲ οἱ ἰχθύες.

Λίπος.—Ὁ πίναξ IV δεικνύει τὴν ἡμερησίαν κατανάλωσιν λίπους κατὰ

Κ. Μ. Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ πίνακος μόνον 17 οἰκογένειαι παρουσιάζουν ἀνεπαρκῆ πρόσληψιν λίπους. Εἰς τὰς λοιπὰς παρουσιάζεται φυσιολογικὴ ἢ καὶ ἀνωτέρα τῆς φυσιολογικῆς πρόσληψις λίπους.

Τὸ καταναλισκόμενον λίπος εἶναι κατὰ μέγα μέρος φυτικῆς προελεύσεως καὶ προέρχεται κυρίως ἐξ ἐλαίων. Ἡ κατανάλωσις δὲ τούτου κυμαίνεται ἀπὸ 5 δραμίων κατ' ἄτομον ἡμερησίως ἕως 12 δραμίων. Πολὺ μικρὸν ποσοστὸν τούτου προέρχεται ἐκ μαργαρίνης. Μόνον μία ἐκ τῶν οἰκογενειῶν κατηνάλισκε μαργαρίνην ἀνευ ἐλαίου. Ζωϊκῶν λιπῶν γίνεται σχετικῶς μικρὰ κατανάλωσις.

Νωπὸν βούτυρον μόνον 13 οἰκογένειαι κατηνάλωσαν εἰς μικρὰν μᾶλλον ἢ ἀσήμαντον ποσότητα.

Ὑδατάνθρακες.— Ἡ κατανάλωσις ὑδατανθράκων παρουσιάζεται εἰς 23 οἰκογενείας ἤτοι 41% ποσὰ κατώτερα τῶν φυσιολογικῶν ὀρίων ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ πίνακος V.

Τὸ μεγαλύτερον ποσὸν τῶν ὑδατανθράκων προέρχεται ἐκ τῶν δημητριακῶν καὶ δὴ τοῦ ἄρτου τοῦ ὁποίου ἡ ἡμερησία κατανάλωσις κυμαίνεται ἀπὸ 70-230 δράμια κατ' ἄτομον μὲ μέσον ὄρον τῶν 120 δραμίων κατ' ἄτομον, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον ἔρχονται τὰ ὄσπρια κλπ.

Βιταμίαι καὶ ἀνόργανα ἄλατα.— Ἐκ τῶν συστατικῶν τῆς τροφῆς τῶν μὴ ἀποδιδόντων ἐνέργειαν καὶ δὴ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς βιταμίνιας δὲν δίδομεν ποσοτικὰ ἀποτελέσματα. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ἐπάρκεια εἰς βιταμίνην C καὶ τὸ σύμπλεγμα B ἐξησφαλίζετο. Εἶναι πολὺ πιθανὸν τὸ προσλαμβανόμενον ποσὸν τῆς βιταμίνης A νὰ μὴ εἶναι ἐπαρκές. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦ προσλαμβανομένου ἀσβεστίου.

Συμπεράσματα.— Τὰ ἀποτελέσματα τῆς μελέτης ἀποδεικνύουν ὅτι εἰς σημαντικὴν ἀναλογίαν ὑφίσταται ποσοτικὸς ὑποσιτισμὸς ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ συστατικὰ τοῦ σιτηρεσίου τὰ ἀποδίδοντα ἐνέργειαν· μάλιστα ποσοστὸν 30% ὑποσιτίζεται αἰσθητῶς. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ποιοτικῆς πλευρᾶς παρατηρεῖται ἀνε-

ΠΙΝΑΞ IV

Λίπος κατὰ Κ. Μ. ἡμερησίως

Ποσὸν εἰς Γραμμάρια	Ἀριθ. Οἰκογενειῶν
10-20	3
20-30	2
30-40	5
40-50	7
50-60	11
60-70	6
70-80	8
80-90	7
90-100	3
100-110	1
110-120	2
130-140	1

ΠΙΝΑΞ V

Ὑδατάνθρακες κατὰ Κ. Μ.
ἡμερησίως

Ποσὸν εἰς Γραμμάρια	Ἀριθ. Οἰκογενειῶν
200-250	6
250-300	2
300-350	2
350-400	13
400-450	7
450-500	5
500-550	2

πάρκεια τοῦ ἀστικοῦ σιτηρεσίου τῶν πτωχοτέρων τάξεων. Τὸ ποσὸν τοῦ προσλαμβανομένου λευκώματος ζωϊκῆς προελεύσεως εἶναι τελείως ἀνεπαρκές, τὸ αὐτὸ δὲ δύναται νὰ λεχθῆ καὶ διὰ τὸ ποσὸν τῆς βιταμίνης Α καὶ τοῦ ἀσβεστίου. Γενικῶς τὸ σιτηρεσίον τῶν πτωχοτέρων στρωμάτων δὲν παρουσιάζει τὴν ποικιλίαν ἐκείνην, ἣτις ἐξασφαλίζει ἐπαρκῆ διατροφήν. Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐπιβεβαιοῦν γνώμας τὰς ὁποίας διετύπωσεν ὁ Γ. Ἰωακείμογλου μετὰ τῶν μαθητῶν του ἀπὸ τοῦ 1933^{6, 7, 8}. Μὲ τὴν αὐξησιν τοῦ εἰσοδήματος βαίνει σχεδὸν παραλλήλως καὶ αὐξησις τῆς ποικιλίας τῶν διαφόρων σιτίων. Εἰς τὰς μελετηθείσας ὑφ' ἡμῶν οἰκογενείας, 40-70% τοῦ εἰσοδήματος ἔδαπανᾶτο πρὸς⁹ διατροφήν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. CATHCART, Some of the difficulties in the quantitative assessment of human diets. *Nutr. Abst. Rev.* 1 (1931), 6-11.
2. J. KÖNIG, Nahrung und Ernährung des Menschen. Berlin 1926.
3. *Imperial Bureau of Animal nutrition*, Table of composition of foods. Aberdeen 1938.
4. E. BIGWOOD et G. ROOST, L'alimentation rationelle, 1934. *Inst. Sociol. Solway*. Bruxelles.
5. *League of Nations*, The problem of nutrition. Vol. II. *Report of the physiological bases of nutrition*, 1936.
6. Γ. ΙΩΑΚΕΙΜΟΓΛΟΥ καὶ Σ. ΓΙΑΝΝΟΥΣΗ, Περὶ τῆς ἐπαρκοῦς τροφῆς τῶν πτωχῶν τάξεων τοῦ λαοῦ. *Πρακτ. Ἀκαδ. Ἀθηνῶν*, 8 (1933), σ. 224.
7. Γ. ΙΩΑΚΕΙΜΟΓΛΟΥ καὶ Γ. ΛΟΓΑΡΑ, Χημικαὶ διαφοραὶ μεταξὺ ἄρρενος καὶ θήλεος. *Πρακτ. Ἀκαδ. Ἀθηνῶν*, 8 (1933) σ. 16.
8. Σ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ, *Πρακτ. Ἀκαδ. Ἀθηνῶν*, 12 (1937), σ. 281.

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ.— Μελέτη τοῦ σιτηρεσίου πτωχῶν οἰκογενειῶν τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον 1941-1942*, ὑπὸ Γεωργίου Λογαρά¹. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Ἰωακείμογλου.

* Ἄν ὑπὸ ὁμαλὰς συνθήκας αἱ στατιστικαὶ παραγωγῆς, εἰσαγωγῆς καὶ καταναλώσεως τροφίμων ἐνὸς κράτους, πολὺ ὀλίγον καταδεικνύουν τὴν κατάστασιν διατροφῆς τοῦ λαοῦ του, τοῦτο ἰσχύει ἔτι μᾶλλον ὑπὸ ἀνωμάλου συνθήκας - ὡς αἱ σημεριναὶ - ὅπου ἡ κατανομή εἶναι ἐξαιρετικῶς ἄνισος.

Εἰς προηγούμενην ἀνακοίνωσίν μας ἐμελετήσαμεν τὸ σιτηρεσίον ἐργατικῶν οἰκογενειῶν τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν περίοδον 1938—1939. Ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀνακοινώσῃ προσεπαθήσαμεν νὰ μελετήσωμεν τὸ σιτηρεσίον οἰκογενειῶν ὅσῳ τὸ δυνατόν τοῦ αὐτοῦ οικονομικοῦ ἐπιπέδου πρὸς τὰς οἰκογενείας τῆς προηγούμενης μελέτης μας.

Τεχνική.— Ἠκολουθήσαμεν, κατὰ τὸ δυνατόν, τὴν αὐτὴν περίπτου τεχνικὴν μέ-

* G. LOGARAS, *Dietary survey of small income families of Athens during the period of the famine (1941-42)*.

¹ Ἀνεκοινώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1942.